Collectanea Concionum Variarum.
Tomus II.
In quo Continentur.

PIERWSZA i PŁOMIENNA
OFIARA,
SZCZEGULNYM MAGNETYZMEM
BOGA DUCHA ŚWIĘTEGO,
z Niebá ná źiemię ściągáiącym,
w Kazániu ná Solemnych Prymicyách
WIELMOZNEGO IEGOMOSCI
X. ANTONIEGO
z Brzeźia
LANCKORONSKIEGO
PROBOSZCZA OSWIĘCIMSKIEGO
miánym
W NIEDZIELĘ SWIĄTECZNĄ,
w Kośćiele Fárnym Oświęćimskim,
PRZEZ
X. WOYCIECHA TEMESWAREGO, O. P. D. K. K.
OGŁOSZONA.
w Roku Páńskim 1720.

W KRAKOWIE, w Drukárni Fránćiszká Cezárego, J K M. y J. O. J. M.
X Biskupá Krákow: Xćiá Siewierskiego, Ordynáryinego Typografá.

Ná Herbowny Kleynot
WIELMOZNYCH ICHMOSCIOW PANOW, LANCKORONSKICH.

I.

Etna, czyli Lew, że ogniem wybucha?
Lew ći ieſt wprawdźie, lecz Gornego Duchá.

II.

Wielkie przez uſtá Lew miece pożary,
Dość ogniá, ále i świátłá bez miáry.

III.

Płomięń ſię w uśćiech Lwu nie ſzkodząc, żarzy,
Swoich oświeca, nieprzyiaćioł párzy.

DEDYKACYA KAZANIA,

Wielmożnym mnie Wielce Mośćiwym Pánom y Dobrodźieiom.

J. Mośći P. JOZEFOWI

ná Brzeźiu i Wodźisławiu

LANCKORONSKIEMU;

STAROSCIE STOBNICKIEMV.

J. Mśći P. WAWRZYNCOWI

ná Brzeźiu i Wodźisławiu

LANCKORONSKIEMU;

PODKOMORZYCOWI KRAKOWSKIEMV,

RODZONYM BRACI,

Moim Wielce Mośćiwym Pánom.

Wielmożnē mnie Wielce Mośćiwe Páństwo, i Dobrodźieystwo moie

K*Aznodźieyskiey, i lichey pracy moiey* primitijs, in ſinu *Páńskiey protekcyi WW. MM. Páństwá i Dobrodźieystwá, ſzukam* Aram Tutelarem; *ná kto-*

rey ie, Honori & Nomini *WW. MM. Pánow i Dobrodźieiow moich, z náyuniżeńſza ſubmiſſya*, litare *umyśliłem. Niechay i te* Sacræ, *ále dopiero* balbutientis ſvadæ *Prymicye, pierwſza będa Wielkiemu WW. MM. Páńſtwá y Dobrodźieyſtwá Imieniu, odemnie konſekrowána Ofiára.* Cedant prima Dijs, *ták dekretował Poetá. Miáłáby byłá Rzymska ſtárożytność WW. MM. Pánow i Dobrodźieiow zá* Caſtorem & Pollucem, Geminos duo ſidera, duo Nomina Fratres : *wiec WW. MM. Pánom i Dobrodźieiom* cedant prima: *niech ſie z Autorem* immolent conatuum *iego, lub nieokazáłe pierwiaſtki. Pierwſze te* ſcintillantis ingenij, *i iezyká Káznodźieyskim Duchem i zeluſem, zápaláć ſie poczynáiacego, iskierki : cáłym impetem* evolant, *do Herbownego*, Domu LANCKORONSKICH Płomieńczyká, *ktoremu też*, & flammam, & lucem, lingva dedit. *Wyſokoć ſię wprawdźie te płomyczki biora, wſzákże czuia* ſphæram ſuam *w Herbownych* Płomieniách *WW. MM. Páńſtwá i Dobrodźieyſtwá, ztad flammy,*

Ovid. 4. Metam.

my, *ztad świátłá zábráwszy*, *poufáley się* in luce publica *pokázuia*. *I zkad żeby wiecey i pewniey zábráły*, *iáko od Herbownego WW. MM. Páństwá* Dobrodźieystwá Płomieńczyka? *ktory ná cały świát Polski*, radios disperGit & ignem. *Nie moiá i nie foliału tego* capacitas, *żebym* Domu Jáśnie Wielmożnego *splendory*, *miał ná ten szczupły Kárteluß kompendyowáć*, Excessit res ista modum, *i owszem* modulum *drobnego dowćipu*, *i stylu*. *Acz i rzecz mniey potrzebna*, *byłoby to Słońcu świátłá*, *i pożarom chćieć ogniá dodáć*. *A ktoß nie wie*? *że w* Dom LANCKORONSKICH, antiquæ ab Origine gentis, *pomieśćiłá fortuná*, *cokolwiek splendoru*, *z Urodzenia*, *z Kolligácyi*, *z Honorow*, *funkcyi publicznych*, *sławy*, *i reputácyi*, Cælo Lechico interlucet. Omnium fasces Domus una jactat, & sibi regnum est. *Cokolwiek Herbowne Kleynoty ßácowney Krwi máia*: *cokolwiek ná záßczyt znácznieyßych Fámilij*, *Polská komputuie*: *cokolwiek* per titulos *Duchownych*, *i Swieckich*, *Koronnych*, *Nadwornych*, *źiemskich urzedow*, *i dosto-*

ieństw, Oyczyśty Honor świateł liczy, to wszytko Cnotá, sławá, odwagá, zá słusznosć LANCKORONSKICH *w* Dom *swoy* gloriosissimè comportavit. *Záczym i wspominać mi nie potrzebá MIKOŁAIOW, ZBIGNIEWOW, STANISŁAWOW, PRZECŁAWOW, HIERONYMOW; ADAMOW, KRZYSZTOFOW, WALENTYCH, JANOW, WALTEROW, SAMUELOW &c. i sto innych* Márszałkow Koronnych, Podkánclerzych &c. Biskupow Krákowskich, Wrocławskich, &c. Woiewodow Sendomirskich, Ruskich, Podolskich &c. Kásztellánow Sendomirskich, Máłagoskich, Wiślickich &c. Stárostow Skálskich, Chmielnickich, Bárskich &c Podkomorzych, Chorażych, Reymentarzow, Rotmistrzow, &c. Nomina *w pámięćiách ludzkich, i księgách Dźieiow Polskich, wieczności do nieśmiertelney chwały, i pámieći*, consignata. Wielmożny RODZIC Wász Podkomorzy Krákowski, *ták z pámieći, iáko też i z oká nie zszedł* Princeps & Idea Nobilitatis, *w umyśle, w Sercu,*

Okolski Tom. 3.

i sán-

i fántázyi Pan, męstwem, odwága, pobożnośćia nieśmiertelnie sławny, Kośćiołowi Bożemu, Oyczyźnie, Májestatowi, wolnośći, Woiewodztwom známienićie zásłużony. Przyznawał i przyznáie mu káżdy, że w nim byłá Authoritas sine fastu, sinceritas sine vitio, sine fuco pietas, sine simulatione devotio. Virtutes vitiorum confinio non affectæ. *Senatorskie, Poselskie Izby, Trybunálskie* subsellia, *Seymiki, Mársowe pláce, obszerne to były iego* immortalium gestorum, *rad zdrowych, mow polerownych, wolnego zelusu, odwag, dźieł heroicznych,* theatra. *Zadney nie minał nigdy okázyi, żeby był Oyczyźnie, gdźie należáło, sukkursu dáć nie miał, fortuny substáncyi, zdrowia nie żáłuiac, przy szczerey bez interessu do usług iey, ápplikácyi, wiernośći, przy dźielnośći,* Ecce Parens verus Patriæ, dignissimus Aris Roma tuis. *Od Chwały Cnoty, dźielnośći, Pobożnośći* Jáśnie Wielmożnych Prádźiádow, Wielmożnego Rodźicá *Wászego*, non degenerastis Domûs Inclytæ, spes magna Fratres, *dochowáliśćie, ktoreśćie*, Corporis

poris animiq; dotibus præclarissimis *uszlachcione*, *uwielmożnione od Wáśzych Antenatow wźieli*, *Páńskiego ánimuszu*, pectoris Leonini, lineamenta : *Chwalebny dokument po sobie dáiećie*, *że* fortes creantur fortibus, Leones Leonibus, nec imbelles progenerant Aquilæ, Columbas. Vivit totus in Filijs Pater. *Nie umárł* Philip *Mácedoński Monárchá*, *że Alexándrá po sobie zostáwiał. Wam Antenaći*, *Wam* magna paravit ad titulos exempla Pater, *ále Wy*, *ktoreśćie* Lucinæ & fortunæ beneficio, *zábráli* igniculos, *ná pożáry wzniecaćie*, Liquidæ rapuêre incendia Ceræ. Calent pectora *Oyczystym Płomieniem*, *ktory* hausistis cum sangvine, suxistis cum lacte. Accendit, & incitat *do rownych Oycow Wáśzych dźielnośći* fax mentis honestæ gloria. Avidus sum gloriæ, si hoc vitium est, paternum est : *mowił ieden z Káwáleryi Rzymskiey*. *Od młodośći Wáśzey* bonæ disciplinæ, capacissimi & appetentissimi, in sinu *Ludźi*, *náuka i świątobliwośćia Godnych wychowáni*, *wyuczeni* annos transcendere factis, *cnoty dźiel-*

Horat.

nośćia

nośćia wynieśliśćie nád látá, Modeſtia præcox, & pudor & tenero probitas maturior ævo. *I konſerwuiećie do tych czas zábrána w obyczáiách skromność, do pobożnośći skłonność, uprzeyma do káżdego przychylność, kwitnacego wieku zmiárkowány impet, odważne i nieuſtráſsone Serce, poſpolitego dobrá gorliwy* Zelus, *pełny wielkiego Duchá umysł,* mentes ad ſumma paratas, *ták znáczna fántázyi, i godnych przymiotow, dopieroż áfektow Bráterskich zgode, że* non ulla DEO meliore cohærent pectora. *Dlatego u wſsytkich miłość, chwałę, reputácya maćie.* Delicium Regni, populiq; voluptas & mundi communis amor, *ták; że przez uprzeymość, życzliwość, ochotę, ſczodrobliwość wáſsę,* LANCKORONSKICH *Imie, ieſt* Nomen, quod mundus amat. *Te to ſa Wáſse Mágnetyzmy, ktoremi wſsytkich ſercá, umysły, życzliwość,* Conceptaq; numine dextro vota, *poćiagaćie.* Non quà jubet alta poteſtas, ire dignari dextras humiles, & verba precantum, ſic itur in alta pectora, ſic miſto reverentia fidit amori. *I ia*

Statius. *Claudiano* *Lucan.* *Statius.*

B *ſię*

ſię przyznam, żebym ſię był nie poważył, z lichym i ſczupłym prezentem przynośić pod Páńskie oko nayniżſzą obſerwáncyą moie. Uczyniłem áffidowány sławną i chwalebną ludzkośći i przyiemnośći Wáſzey wielkośćią, tá mi ſercá dodáłá : tá czyni otuchę, że repulſy nie uczynićie gárnącemu ſię, nie ták in lucem, *iáko* ſub umbram *Páńskiey protekcyi Wáſzey, ktorey* leve hoc folium, *i śiebie ſámego oddáwſzy,* cum perenni cultu, & inconcuſſo voto. Ite per omnes & priſcæ titulos procedite famæ. *zoſtáię*

Wielmożnych WW. MM.
Pánow i Dobrodźieiow moich,

sługą nayniżſzym

X. W. T. O. P. D. K. K.

KAZANIE.

Ad eum veniemus. Joann: 14.

CAłego to Kośćiołá Chryſtuſowego, pod te ſáme dni, nie Swiątek, ále cáła gęba Swiąt Vroczyſtośći DVCHA Swiętego, głoſy: *Veni, veni Sancte Spiritus.* Co tylko żywo, co Duchem tchnie Kośćiołá Chryſtuſowego, cáła żądza, z cáłego ſercá *tollunt de pectore voces,* otwártemi uſty wzywáiąc DVCHA Swiętego. *Veni Sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium.* Być może, że ćię DVCHV Swięty nie prágną, ktorzy mowić mogą, co kiedyś Efezyni o ſobie przed Páwłem Swiętym wyznáwali: *Neq; ſi Spiritus Sanctus eſt, audivimus.* Ale *tui fideles,* wſzyſcy *ſupremis, implent vocibus Aſtra,* wołáiąc:

Venantius

Lucanus.

łáiąc: *veni reple tuorum corda fidelium*, káżdy ſwoy w tym interes promowuie, káżdy *Cicero*, *pro Domo ſua Orator*. Ledwie nie cáły świát dźiś nolą, álbo kampáną. Ow w miłośći BOGA oſtygł, y wołá: *veni, ignem amoris accende*. Ow ćiemnośćią iákąś umysł máiąc zámglony, odrodek
Claudian. od owych, o ktorych Pòétá: *Soboles fulgentior Aſtris*, odzywá ſię: *Veni Sancte Spiritus*, & *emitte cælitus lucis tuæ radium*, większym y świętszym dá-
Claudian. leko afektem, niżeli Pòétá do Słońcá: *Sparge diem meliore comá*. Ow ſwoią, w cnotę, w zásługi, przed BOGIEM niedoſtátniość uważaiąc, żebrze DVCHA Swiętego. *Veni Pater pauperum*. Ow życzyłby ſobie,iáko naywięcey dárow y hoynych od BOGA donátyw, więc do DVCHA S. *Veni dator munerum*, dobrze wiedząc: że ten, *au-*
Claudian. *reos ſuperabit Iberos*, *aurea dona vehens*. Ow dolegliwośćiami obćiążony, *oppreſſus vulnere multo*, że ná nie ſtęká, nie kontent z konſolácyi, y z
Iob, c. 16. konſolátorow niby przyiáznych, *Conſolatores one-*
Nazarius *roſi vos eſtis. non ſemper amica, doloris verba levamen habent*. życzy ſobie mieć naylepſzego z konſolátorow poćieſzyćielá DVCHA Swiętego: *Veni Conſolator optime*. Ow guſtu w rzeczách po BOGV do zbáwieniá, do ukontentowánia duſzy náie-
Saluſtius. żących nie ma, więc, ponieważ *dulceſcunt amara hoſpite grato*, Gośćiemby ſobie mieć prágnął iák naysłodſzym, żeby mu wſzyſtkie przykrości y

gorżſzczy -

gorżſzczyzny ocukrowáł. *Veni dulcis Hoſpes animæ.* I ták, iáko żádnego nie maſz, ktoryby nie potrzebował DVCHA Swiętego, ponieważ bez niego y słowká iednego IEZVS, zbáwiennie wymowić, wrodzona, by też cáła nie potráfiemy śiła *Nemo poteſt dicere Dominus IESVS, niſi in Spiritu Sancto*: ták żádnego z wiernych nie maſz, ktoryby, iák nayſerdeczniey nie prágnał, pod feſt dźiśieyſzy DVCHA Swiętego. 1. Cor. 12.

Oto y Ty z Antenátow twoich Iáśnie Wielmożny, *Genus egregium, fulgens de ſtirpe Potentum*, z doſtoieńſtwá twego Wielmożny, y Przewielebny Mieyſcá tego Páſterzu, dźiśieyſzy Primiciánćie, w intereſsách Duchownego ſtánu y Kápłáńſtwá twego, miałeś ten reſpekt u BOGA DVCHA S. że nie raz iuż do Ciebie y Sercá twego skłonił. *Sæpius invisit deſcendens ſidere, pectus*, skłonił náprzod, *ſeſeq; in corde reliquit*, kiedy ćię ſobie, przez skuteczne do tego ſtánu powołánie, między wſzytkiemi żyiacemi obrał: *Ipſum elegit ab omni vivente, offerre Sacrificium DEO immenſum, & bonum odorem.* Iego to reſpekt, iego łáská, iego elekcya, ná ktoraś ſobie *à primo limine vitæ*, żywa wiára, y zgodnym do wiáry, ieſzcze świeckim żyćiem zásłużył: *Quemcunq; ad Sacrum Altare, Divina vocat gratia fidemq; ejus electio S. Spiritûs Sacerdotali dignitate remunerat &c.* mowi Rupertus Opat: Wźiałeś DVCHA Swiętego, y przy ordynácyi Venantius Nazarus. Eccleſiaſtici 45. Claudian. Lib. 7. in Gen. c. 32.

nácyi z Charakterem Kápłáńskim, boć náprzod mowiono: *accipe poteſtatem offerendi Sacrificium DEO*, á w tym ſamym *poteſtatem conficiendi Corpus & Sangvinem Domini IESV Chriſti.* Bierz moc y władzą &c. Ieſt to DVCHA S. *poteſtas*, ktory ſobie przywłáſzczył tę Operácyą ieſzcze od Wćielenia Syná Bożego, żeby iego Ciáło y Krew

Lucæ c. 1. ſormował *Spiritus Sanctus ſuperveniet. Inventa eſt,*

Matth. 1. *in utero habens de Spiritu Sancto. Quod in ea natum eſt, à Spiritu Sancto eſt.* Wźiałeś *poteſtatem ligandi & ſolvendi*, władzą y odpuſzczeniá, y zátrzymania grzechow, y z tąś wźiął DVCHA Swiętego,

Ioan. c. 20. *Accipe Spiritum Sanctum, quorum remiſeris peccata, remittuntur eis, & quorum retinueris, retenta ſunt.* Wźiałeś *miniſteriū* Chryſtuſa, żeś ſię ſtał Podskárbim iego, *Diſtributorem* y *Diſpenſatorem* Sákrá-

1. Cor. 4. mentow, y táiemnic iego, *Miniſtri Chriſti, & Diſpenſatores Myſteriorum DEI*, ták dálece; że ſię zádźiwić z Poétą muſzę:

Statius. *O! quanta tuis manibus, divinus contulit æther dona!* Wźiałeś zátym Vrząd DVCHA Swiętego, pewnie nie bez DVCHA S. To ieſt zdánie Ambrożego Swiętego: *Sacerdotis officium eſt Spiritûs Sancti, ſicut enim tertia Sanctiſſimæ Triadis Perſona, donorum bonorumq; Spiritualium eſt Theſaurarius, ita Sacerdotes inſtituti ſunt, ut ſint eorundem theſaurorum Diſpenſatores.* DVCH Swięty Podskárbi wſzytkich dobr, bogactw, y dá-

row Boskich. Co Kápłan, to Podskárbi taiemnic, dobr y dárow Chrystusowych, słowem, cokolwiek zábráłeś od BOGA z Chárákterem Kápłáńskim, y samę godność y urząd Kápłáński, masz przez DVCHA Swiętego, iáko przez Autorá teyże samey godnośći y urzędu. *Non mortalis quisquam, non Angelus, non Archangelus, non alia quævis creatura, sed ipse Divinus Paracletus ordinem huiusmodi disposuit*, mowi Złotousty. Záczym, *hoc Authore, tui veniunt in culmen honores.* Iużeś tedy, obfićie zábrał D V C H A Swiętego. Zábráłeś się teráz ná solenną y pierwszą Ofiárę, *Sacrificium Solenne est*, ktorą BOGV oddáwáć zácząłeś, wiedźiałeś żeć y do tego áktu, konieczna potrzebá, mieć bytność y asystencyą DVCHA S. *Et nos ipsi primitias Spiritûs habentes.* Wiedźiáłeś że te Prymicye, nie tylko twoie, ále DVCHA Swiętego Prymicyámi być powinny. *Primitiæ Spiritûs.* Wiedźiáłes, że ćię do tych Prymicyi, nikt bárźiey przysposobić, uświęćić nie może, iáko DVCH Swięty, *Primitias in salutem, in sanctificatione Spiritûs.* Coż uczyniłeś? stánąłeś ná pierwszy y solenny *Introit* przed Ołtárzem, stánąłeś *Angelicâ circumdatus aulâ*, w gronie Aniołow. *Per id tempus, & Angeli Sacerdoti assistunt, & locus Altari vicinus, Angelorum Choris, est plenus.* mowi Złotousty Chryzostom. Toż y Augustyn twierdźi: *Angeli Sacerdoti Sacrificanti, quasi famuli assi-*

Chrisost. l. 3. de sacerd. c. 3.

Vstrzycki.

Jud. 20.

Rom. 8.

2. Thess. 2

Vstrzycki.

lib. 6. de Sacerdot.

Auguſtin. *li aßiſtunt*. Stánałeś w koronie áſſyſtencyi zgromá-
in Pſal. dzonego ná ten ákt Duchowieńſtwá. *Ipſe ſtans iux-*
Eccl. c. 50. *ta Aram circa illum, Corona Fratrum, & quaſi plan-*
tatio Cedri in monte Libano, ſic circa illum ſteterunt,
quaſi rami palmæ, & omnes filij Aaron in gloria ſua.
Stánałeś, y według trybu Kośćielnych ceremonii,
ſerdecznym náprzod weſtchnieniem záczałeś, ile
Venantius że *Orator gemitus, ſidera ſola movet*, tož Kápłáń-
skim śpiewániem wzywáć poczałeś BOGA Stwo-
rzyćielá DVCHA Swiętego, *Veni Creator Spiritus*
mentes tuorum viſita: imple ſupernâ gratiâ, quæ tu
creaſti pectora. Ty dáłeś inceptę, my wſzyſcy,
Vſtrzycki. *voce pari diſſolvimus ora*, zá tobą tymże tonem y
tymże áfektem, *veni creator Spiritus* záwołáliſmy.
Coż ſię ſtáło? Głos to był wielki, bo go y twoy
do DVCHA Swiętego, y naſz do ćiebie áfekt,
Auguſtin. tákim uczynił: *Magnus amor, magnus clamor.*
Doſzedł uſzu Boskich, BOGA DVCHA Swiętego,
Virgilius. *Superum pervenit ad aures. Tunc exclamaverunt fi-*
Eccl. c. 50 *lij Aaron, & auditam fecerunt vocem magnam coram*
DEO, y owſzem *exauditam fecerunt*. Dosłyſzał y
wysłuchał ich DVCH Swięty, y ná odgłos, y on
z Niebá záwołáł: *veniemus, ad eum veniemus*, nie
wymowił ſię, łáskę deklárowáł, bytność przyo-
Virgilius. biecáł: *veniemus*, ſtáwi ſię, y iuż podobno *cæle-*
ſtibus Aſtris, extulit immenſam frontem, y nie iák po-
Statius. ſpolićie, ále w komitywie ſpołiſtotnych Oſob *ori-*
tur cum ſole pari, cum grandibus aſtris veniemus, ſo-
lennie,

lennie, uroczyśćie, zá Swięto ſobie, y to zá pierwſze, y naywiękſze, między ſobie poświęconemi maiąc, ten dźień, ktorego ſię ſtáwi. Wielki mu do tego powab, nie wątpię uczyniły twoie Swięte, y pobożne żądze, ochoty, inwokácye, záprasſzánia, gotowośći; bo dlá tego Gośćiá, u ćiebie záwſze, ále oſobliwie teráz, *parata ſunt omnia.* A náprzod iáko nie raz *ardebant pectora voto*, ták nie raz *paratum cor, paratum cor*, Duſzá y ſerce przygotowáne; ále rozumiem, iego użyta łácność, y to ſpráwiło, żeś go ná ákt pierwſzey y Primicyálney Ofiáry záprasſzał. Wielki to magnes, ſkuteczny ná DVCHA Swiętego powab, pierwſza y Primicyálná Ofiárá. Niechcę o tym y myśleć, co mam *in propoſito*, w tey máteryi ná ten czas mowić. *Nolite cogitare, quid loquamini*, bo mam ufność, *dabit enim Spiritus in illa hora*, że ten, ktorego pierwſza Prymicyántská Ofiárá ſprowádzá, y mnie w tey godźinie, y Duchá, y ięzyká dodá, *prout dabat eloqui illis*. Nie wielkiemi mowcámi, y Káznodźieymi náwet Apoſtołowie byli, á przećię *animos his hauſerat Aſtris, unuſquiſq; pares*, iák ich DVCH Swięty nápełnił; *Repleti Spiritu S. cœperunt loqui*. Nápełnij y uſtá niemoty mowić záczynáiącego, y uſzy słuchaiących, DVCHV S. ná iák naywiękſzą chwałę twoię.

Claudian.
Pſal. 56.
Mat. c. 10
Actor. 2.
Virgilius.
Actor. 4.

Łatwo Chrześćiánie Pobożni, DVCHA S. od śiebie odráźić, zbyć. ále y nábyć nie trudno:

dno: łátwo DVCHA S. álbo wygnáć od śiebie,
Vſtrzycki. álbo mu drogę zágrodźić do śiebie: *Hoſpes ab affectu parvis excluditur armis.* Ládá hipokryzyá, nieſzczerość, pſeudopolityá, ládá kłámſtwo, od
Sapient. 1. człowieká odżenie. *Spiritus S. effugiet fictum,*
Matt. 8. gdźie *vulpes foveas habent,* gdźie ſwoie gniázdá y iámy liſzki, frántoſtwá, cherchele, wykręty máią, nie ma Syn Boski, ták y DVCH S. mieyſcá, *ubi caput reclinet,* żeby tam głowę skłonił, dopieroż odráźi go, iáka álbo przećiwko BOGV, álbo przećiwko bliźniemu w ſercu uroſzczoná y záchowána
Sap. c. 1. málewolencyá. *In malevolā animā non intrabit Spiritus.* Dopieroż odtrąći go od człowieká, ſzukána ćiáłu z obrázą BOGA y ſumnieniá wygodá, pieſzczotá, roskoſz, ná tákich śćierwách iáko Gołębicy Noego, ták Gołębicy DVCHA Swięt: y nogá
Geneſis 8. nie poſtoi, *non invenit, ubi requieſceret pes eius.* Ládá mu *fætor,* ládá mákułá człowieká ochydźi bo dlatego przeſtrzegá Auguſtyn: *Tergat ſordes pravi operis, qui DEO præparat Domum mentis.* Kto gotuie u śiebie mieyſce y pomieſzkánie DVCHOWI Swiętemu, niechże y z myśli náwet zbędźie, cokolwiek álbo ládáczym trąći, álbo ſię iá-
Vſtrzycki ka makuła káli, bo *effugit immundos animos, candore ſerenos ſæpè colit,* niech tego w myśli, niech y w pomyśleniu nie będźie: *tergat ſordes,* coż dopiero *à potiori,* odrážáć nie ma táká fetulencya, przed ktorą y Aniołowie nos zátykáią, y od niey

dále-

dáleko ſtronia. *Non habitabit, in corpore ſubdito* *Sap. c. 1.*
peccatis. Ták też, y nie trudno DVCHA Swiętego
nábyć. Wiele ſpoſobow mamy, wiele powábow,
ktoremi śćiagnać do śiebie DVCHA możemy.

Os meum aperui & attraxi Spiritum, po- *Pſal. 118.*
wiádá o ſobie Krol y Prorok. Co łátwiey iák uſtá
otworzyć? iák weſtchnać do Niebá, iák ſię pomo-
dlić do BOGA, iák otwártymi uſty DVCHA Swię-
tego wezwáć? á owo DVCH Swięty, iák żelázo
zá mágneſem idźie, y przez uſtá otwárte, *qua da-
ta porta ruit,* iák przez otwártą brámę do ſercá
wpádá. *Irruit Spiritus Domini in Samſon.* I coż ſię *Iudic. c. 14*
dźiwowáć? DVCH Swięty czáſem y nie zápro-
ſzony, *non exoratus oritur,* iáko Słońce, choćiáż go
nikt o to nie prośi, przećięż codźiennie wſchodźi.
Effundit radios, precibus nec munere victus. Coż nie *Boëtius.*
ma przychodźić proſzony? *Dabit bonum Spiritũ
petentibus eum.* Prośić OYCA Przedwiecznego
y SYNA iego, á on proſzącemu DVCHA Swięte-
go nie odmowi, *dabit petentibus.* Czyli też trudna
człowiekowi pokorá, uniżenie gorney fantázyi,
wſzákże to ſam wyznáie Pòétá: *Ars mihi nulla* *Vſtrzycki.*
fuit, mentes preſiſſe ſuperbas. Rzecz ze wſzytkich
okoliczności, łátwá być powinná, bo człowiek
abſolutè y iedney przyczynki nie ma, ná ktoreyby
mogł wyniosłość y dumę ſercá fundowáć, á ty-
śiąc ma przyczyn, dla ktorych, winien ſię iáko
naybárźiey uniżáć. Tak; że Mędrzec Páński znáć

 to ſá-

Eccl. c. 10. to ſámo uwáżáiąc, nápiſał: *non eſt creata homini ſuperbia.* Ieżeli ieſt y naydowáć ſię może pychá, wyniosłość w iákim ſtworzeniu, to pewnie nie w człowieku: Nie dlá człowieká to grzech, pyſznieć, wynośić ſię, cokolwiek przez arrogáncyi czynić, álbo mowić, álbo pomyśleć, *non eſt creata.* A oto pokorá, uniżenie śiebie; powab to DVCHA Swiętego, *ſuper quem requieſcet Spiritus meus, niſi ſuper humilem.* Co łatwiey iák ſobie żyć w pokoiu, nie woiowáć z Bogiem, miłość w

Vſtrzycki. zgodźie záchowáć z ſąmśiádem, *pace probatur amor.* dáć ſobie, dáć drugim pokoy, á táki pokoy, ieſt Pokoy, w ktorym rad ſpoczywá BOG pokoiu, y BOG miłośći, *Amor Perſonalis* DVCH Swię-

2. Cor. 13. ty. W tym nas aſſekurował Apoſtoł. *Pacem habete, & DEVS pacis & dilectionis erit vobiſcum.* Mieyćie tylko pokoy z Bogiem, z ſumnieniem, z bliźnim ſię uſpokoyćie, upewniam, BOG pokoiu y miłośći, będźie u was, będźie z wámi, *erit vobiſcum.* Maſz ſię do Krztu pokuty, dla odpuſzczenia grzechow, *baptiſmum pænitentiæ in remiſſionem peccatorum,* obmywa ćię w tym Iordánie Ian iáki, Łáská, y Łáski *Præcurſor,* idźie zá tym *Præcurſorem* DVCH Swięty w poſtáći Gołę-

Joan. c. 1. bicy. *Vidi tanquam Columbam deſcendentem Spiritum ſuper eum.* Wylewaſz ſerce twoie, áfektá twoie, iáko potopy iákie przed Bogiem, łez pokutnych przydáſz, á oto nád temi potokámi, unośi

ſię

się DVCH Páński, *Spiritus Domini ferebatur super aquas.* Włożyłz twarz twoię przed Bogiem, w náleżyta y powinna Domom Boskim, y Nábożeństwom Chrześćiańskim skromność, iák owo sobie BOG ułożył, gliniana lepiankę twárz Adáma, świeżo ręka Boska wyszktałtowánego: w krotce potym sam BOG twoy Stworzyćiel, *inspirabit in faciem, spiraculum vitæ,* Duchá swego, y Ducha wszelkiego żyćia, tchnie w ćiebie, y żyć ánimowáć się iego Duchem, ták będźiesz, iák dusza ánimuie się, y żyie ćiáło; *factus est in animam viventem.* I Apostołowie Swięći nie zbyt wiele trudnośći mieli, żeby byli DVCHA Swiętego sprowádźili. Zámknęli się ná iednym mieyscu, *in eôdem pariter locô.* Wszyscy się oráz modlili, ná modlitwie trwáli, *erant perseverantes in oratione.* Máćie Kátolicy y liczno, nie trudnych sposobow do sprowádzeniá DVCHA Swięt: zátym mniey exkuzy mieć możećie, ieżeliby ktory między wámi się ználázł, ktoryby u śiebie, pod te zwłászcza uroczystośći, nie miał gośćiem DVCHA Swiętego. Náyduia się y u ćiebie Wielmożny Prymicyánćie, te wszytkie powáby DVCHA Swiętego y mágnesy, do ćiebie go prawie z Niebá śćiagáiace. Masz, y ieszcze w żyćiu świeckim, *vix primos formaveras gressus,* od młodośći twoie ustá DVCHOWI Swiętemu otwárte y serce. Masz tyle, y záwsze miáłeś względem

Gen. c. 7.

Actorum 2.

 każde-

káżdego gośćia ochoty, że przed nim wrot nie
Nazarius záwieraſz, *Oſtia clauſa nulla fuère Domûs*, dopieroż, ochotnieyſzym być záwſze muśiáłeś, y muśiſz Gośćiowi nád wſzytkich Gośći iák godnieyſzemu, ták milſzemu, DVCHOWI Swiętemu, twoich gorących prágnienia, twoich żadz, twoiey intencyi termin, cel, metá, ſam záwſze BOG, ſam DVCH Swięty. Zyieſz, czyniſz, mowiſz, iák ći ſzczerość, kándor wrodzony káże, żadney w uſtách fikcyi, *nullus in ore color*, żádney w áfekćie hipokryzyi, żádney w procederách obłudy, y ćienia w Tobie nie naydźie. Czyſte záwſze ſumnienie, niewinność bez kału, żyćie *in carne non ſecundùm carnẽ*, iák náucza Apoſtoł, przy ſzláchetnym y arcyſzláchetnym Vrodzeniu, przy umyśle, przy godnych godnego y wielkiego Práłátá przymiotách uniżoność, do káżdego skłonność, do życzliwych y nie życzliwych potulność, do znáiomych y nieznáiomych, zásłużonych y niezásłużonych, ſzczodrá *uſq; ad exceſſum* dobroczynność.
Claudian. *Vltrò diſpenſat ſua dona, nec tenebris damnavit opes*, ſpokoyność geniuſzá nieháłáśliwego do miłey z ſamśiedztwem zgody skłoniona, y oſobliwſzego Kápłánskiego ſtánu ozdobá, ukártowána do potrzebney moderácyi skromność, y ktoreżkolwiek DVCHA Swiętego Mágnetyzmy, te wſzytkie ſą w tobie, á z nich káżda śćiąga do ćiebie DVCHA
Vſtrzycki. Swiętego, *attrahit hæc virtus ſuperos, & reddit amica*

amica sidera. I Apostolskiego náwet prepárámentu, do przyśćia DVCHA Swiętego nie opuśćiłeś, zámknałeś śię nie dáwno iák *in Cænaculo*, w ćiásney komorce, ná rekollekcye Duchá swoiego, á ná kollekcye DVCHA Swiętego, u Przewielebnych Ichmośćiow Missionárzow (ktorych *Seminario* to śię przypisáć może, co Pòétá Słońcu: *Hinc augem divæ, sidera lucis habent*, álbowiem y owe świátłá: *Vos estis lux mundi*, ztąd większych nábywáią splendorow) *perseverans in oratione* z Pobożnemi tymi Kápłánámi, ná modlitwie y duchownych innych ákcyách, czas cáły łożąc z ukontētowániem, z budowániē, approbácyą y pochwałą u wszytkich pobożnośći twoiey. Ale oto przed tobą naypotężnieyszy, y nayskutecznieyszy do sprowádzenia DVCHA Swiętego magnes, tá sámá, ktorąś solennie záczał Prymicyálną Ofiárą. Słowicki. Matt. c. 5

Dni y Swiętá teráźnieysze zowią śię w Aktách Apostolskich w Kośćiele Chrystusowym, *dies Pentecostes: cùm complerentur dies Pentecostes*, sens ieſt: kiedy śię kończyło dni pięcdźieśiąt od Páschy Zydowskiey, á oráz od zmartwychwstánia Chrystusowego, y nástępowáły u Zydow Swiętá, tákże *Pentecostes*, y od *Quinquageni*, y od śiedmiu dni, przez ktore trwały, ták názwáne. Swiętá to były pámiętne, práwá, Zydom od BOGA przez Moyzeszá dánego, y promulgowánego. Wźiął ie był Moyzesz od B O G A, kiedy Actor. 2.

BOG w ogniu zſtąpił ná gorę Sinai. *totus mons*
Exod. c.19 *Sinai fumabat, eò quòd deſcendiſſet Dominus DEVS ſuper eum in igne;* ták literá święta. Ná wieczny tego deſcenſu Boskiego, á oráz ufundowánie práwá, y Zákonu Moyzeſzowego memoryał, poſtánowione od BOGA świętá, pod ktore mieli Izráelitowie z roskázu y poſtánowienia Boskiego, od-
Deut. 23. dáwáć *Sacrificium frugum*, iák názywa Hieronim Swięty. *Primitias frugum deferes in Domum Domini DEI tui.* We wſzytkich, dopieroż w znácznieyſzych ſwoich ákcyách, iákieżkolwiek proceſſa BOG do chwáły ſwey ordynuie, ktorey w ten álbo ow ſpoſob od ludźi wyćiagá; tę negocyácya Boska, o ktorey mowię, uwáżáiąc; ták mi śię zdá, że BOG do tey chwáły ordynował, ktora miał odbieráć *ex ſacrificio frugum, ex primitijs frugum*, z Prymicyálney *frugum terræ* Ofiáry, dlá tey práwo poſtánowił, o niey Moyzeſzá informował, dlá tey z Niebá zſtąpił, á zſtąpił w ogniu, *Deſcendit Dominus DEVS in igne.* To to *motivum*, to to cel, to powab był BOGA, á nie ináczey tylko BOGA, DVCHA Swiętego, *Dominus in igne. Sacrificium frugum* prymicyálne, tylko to figurá *frugum* Ofiáry chlebá y winá, á pod ich oſobámi *frumenti* Ciáłá Chryſtuſowego. *Primitiæ frugum* miáły tyle reſpektu, y powábiu, że dlá nich *deſcendit Dominus in igne.* A coż tyle powábu y ponęty mieć nie máią, prymicyálne Ofiáry, pod ákcy-

denty

denty chlebá y winá, Ciáłá y krwi Chryſtuſowey, żeby nie miały ſprowádźić do nas *Dominum in igne?* Páná w ogniu, y ná Apoſtołow, y ná nas wſzytkich, á náprzod ná oſobę y ſerce Prymicyántá náſzego: ſprowádźi nie wątpię Páná y BOGA, ogniſtego DVCHA Swiętego, *Vota Deum ſuperosq; trahent in viſcera cordis.* Vſtrzycki.

2. Paralip. 7. pierwſzy w wyſtáwionym od śiebie Kośćiele, przy ſolenney iego dedykacyi ofiárę BOGV Sálomon czyni: coż ſię dźieie? po skończonych Sálomon dość długich do BOGA perorách, przypáda ogień z Niebá do ofiár, pożerá wſzytkie, *cùmq; compleſſet Salomon fundens preces, ignis deſcendit de Cœlo, & devoravit holocauſta, & victimas, & Maieſtas Domini implevit Domum.* Prymicye to były: pierwſza w Kośćiele Sálomonowym Ofiárá, było ich potym doſtátnie, codźiennie ſię Ofiáry dźiáły w Kośćiele Salomonowym, żádná tego ſzczęśćiá nie miałá: Miałá pierwſzá w tey Swiątyni Ofiárá, że ogień z Niebá ſprowádźiłá, ktory z tákim do Ofiáry ápetytem przypadł, że wſzytkie łákomo pożarł, *devoravit holocauſta, & victimas*, á z ogniem, czy w ſamym ogniu zſtąpiłá z Niebá, *Maieſtas Domini*, Magnificencya okázałość Boská y cáły Kośćioł nápełniłá, *ignibus implevit limina tota DEVS.* Słowicki.
Dni y uroczyſtośći dźiśieyſze Máieſtat DVCHA Swiętego, y *deſcens* iego z Niebá w ogniu nam

 repre-

reprezentuią, wnośić tedy y mowić, że maią coś osobliwszego powáby Prymicye, pierwsze Ofiáry,
Słowicki. *munera prima placent*, że DVCH Swięty, y iego w ogniách Maiestát z wielkim ápetytem y ukontentowániem swoim przypádá, gust mu y smak osobliwszy czynią.

Co iest że Apostołowie Swięći, żeby byli sprowádźili przyobiecánego od Chrystusa Gośćia, czekáć go y przyimowáć postánowili, nie gdźie indźiey, tylko *in Cænaculo*, w wieczerniku tym sámym, w ktorym z niemi ostátnie Chrystus wieczerzáł, z instynktu rozumiem samego DVCHA Swiętego uczynili, że to mieysce sobie obráli, bo to mieysce było Prymicyi Chrystusowych, ná ktorym on pierwszy ráz, chleb y wino konsekrował, w ćiáło y krew swoię zámienił, transubstanciował, pod osobámi chlebá y winá ofiárowáł. Dobrześćie sobie do intentu wászego Swięći Apostołowie porádźili, sam memoryał, mieysce samo przypomináiące pierwszą Chrystusową ofiárę, sprowádźi do was BOGA DVCHA Swiętego. Nigdźie was pewniey to szczęśćie nie potká, iáko ná mieyscu Prymicyi wiecznego Kápłáná, według obrzadku Melchisedechowego
Psal. 109. Chrystusa, *Sacerdos in æternũ secũdùm ordinẽ Melchisedech*. Tożpowtornie *à fortiori* argumẽtuię: ieżeli tyle powábu samo tylko mieysce Prymicyi Chrystusowych mieć mogło, coż sáme Prymicye

Chry-

Chrystusowe? Prymicyálná Ofiárá, wielki powab y magnes DVCHA Swiętego.

Mowiłem iuż o tym, że DVCH Swięty, osobliwiey assystował poczęciu Chrystusa Páná w Pánieńskich wnętrznośćiách, naydroższey y Nayświętszey iego Mátki, *Spiritus Sanctus superveniet in te.* Luca c. 1. Co do tey ofiáry wábiło, DVCHA Swiętego? tyśiąc rozumiem powábow było, ále między niemi ták kłádę, y to DVCHOWI Swiętemu ponętą było, że w pierwszym poczęćia swego momenćie z Prymicyámi żyćiá, łączył Chrystus ofiar swoich Prymicye: bo pospolitym Oycow Swiętych zdániem ufundowanym ná owych Psalmisty słowách: *Holocaustum est pro peccato non postulasti, tunc dixi: ecce venio.* Psalm. 39. W ten sam Chrystus moment, OYCV Przedwiecznemu ofiárował się zárάz ná odkupienie narodu ludzkiego, w ten sam sposob, ktorego po nim wyćiagál OCIEC Iego Przedwieczny, to iest ofiaruiąc oráz śiębie sámego ná śmierć y mękę okrutna, ćiáło swoie ná rány y boleśći, krew ná wylánie, ten rozum naypotężnieyszy mu DVCHA Swiętego był Magnetyzm, sprowádzáiacy go cooperácyą Wćielonego Syná Bożego, pierwszá owá Prymicyálná w wnętrznośćiách Mátki iego Ofiárá, gdźie śiebie sámego, gdźie ćiáłá y krwi y żyćia swoiego OYCV Przedwiecznemu *in Sacrificium Latreuticum,* Chwáły Boskiey, *propitiatorium* zá grzechy cá-

łego świátá, immolácyą uczynił. Słuchayćie co wielki Auguſtyn *homil 2. in Pſal. 37.* Kápłáńſtwá nowozákonnego zácnośći y godnośći, á oráz o Ofierze náſzey Kápłáńskiey powiadá: *Verè veneranda Sacerdotum dignitas, quorum manibus DEI Filius, velut in utero Matris, incarnatur.* Godna w práwdźie pomyślnego od nas honoru, y rewerencyi Kapłáńská Godność, ponieważ w ich ręku, iáko kiedyś w wnętrznośćiách Mátki iego, ſtáie ſię Wćielenie, Inkarnácyá Syná Boskiego. *in quorum manibus DEI Filius, velut in utero Matris incarnatur.* O ręce Kápłáńskie! iákbyśćie certowáć z niewinnośćią Pánieńskich wnętrznośći Niepokáláney Mátki, iákbyśćie być święte,

Słowicki. iák Anielskie, iák niewinne powinny! *Decet candor utramq; manum;* Ile rázy w ręku ſię waſzych chlebá y winá konſekrácyá odpráwuie, tyle rázy Syná Boskiego Wćielenie ſię dźieie, *in quorum manibus &c.* Naydźie ſię, iáko y nayduie ſię, bo ten ieſt Bernardinus Seneński; *tom. 1. ſerm. 20. cap. 7.* ktory tę Inkárnácyą Syná Boskiego, przekłádá nád Inkárnácyą w wnętrznośćiách Przenayświętſzey MARYI, *ex brevitate, maioritate, immortalitate, replicabilitate. Brevitate,* bo pięćią słow Kápłán, *Hoc eſt enim Corpus meum,* dokázuie, czego Nayświętſzá Mátká nie dokázáła, tylko słow ośmią: *Ecce Ancilla Domini, fiat mihi ſecundùm Verbum tuum. Maioritate,* bo Chryſtus w

wnętrzno-

wnętrznośćiách Nayświęt: Pánny, ſtáwáł w Ciáłku bárzo drobnym, máluczkim, w ręku Kápłáńskich ſtáwá w wieku męskim. *Immortalitate*, bo tam śmiertelnym ſię poczał; tu nieśmiertelnym. *Replicabilitate*, bo słowá Nayświętſzey Pánny, ná ieden tylko raz tę moc y prerogátywę miáły, że przez nie do wnętrznośći ſwoich, Chryſtuſa ſprowádźiłá: Kápłáńskie słowá ilekroć nád nową máterya wymowiene bywáia, tylekroć Chryſtuſá do rąk Kápłáńſkich ſprowádżáia. Vczyniłem krućiuśieńka relácya ſentymentu Bernardyná Swiętego. Wrácam ſię com z wielkiego Auguſtyná powiedźiał: *In manibus Sacerdotum DEI Filius, velut in utero Matris incarnatur*, co ieżeli ták ieſt; rzecz dowodna, że y tá Inkárnácyi Chryſtuſowey ákcyá, w ręku Kápłáńskich, pierwſzá zwłáſzczá, dźiáć ſię nie może; y nie będźie bez przyśćia DVCHA Swiętego, *Spiritus Sanctus ſuperveniet*. Nadyidźie, przypádnie DVCH Swięty do tey operácyi: Inwitáment to będźie, ktory go z Niebá ná źiemię zwábi. *Prima trahent celerem munera noſtra DEVM.* Neot.

O tey Ofierze, ktora Chryſtus krwáwa (y tá byłá Prymicyálna) ná Krzyżu uczynił, tylko namienia, że ſię y tá bez DVCHA Swiętego nie obeſzłá. Mam zá świádká Apoſtołá, ktory tey krwáwey Chryſtuſowey Ofiáry, kompárácya czyniąc z krwáwemi dawnego teſtámentu ad Hebr. 9

Ofiáry, powiáda: *Si ſangvis hircorum & taurorum inquinatos ſanctificat ad emundationem carnis, quantò magis Sangvis CHRISTI, qui per Spiritum Sanctum ſemetipſum obtulit immaculata DEO.* *Signanter* mowi: *per Spiritum Sanctum ſemetipſum obtulit*, przez DVCHA Swiętego, śiebie y Krew owę ſwoia CHRYSTVS ofiárował BOGV. Iużże tedy Wielmożny Prymicyánćie pewien tego być muſzę, że tá twoiá pierwſza y ſolenna Ofiárá przywabi y tobie, y nam wſzytkim DVCHA Swiętego. Oddawáć BOGV Ofiárę będźieſz, z ktora, y w kompárácya Sálomonowe, y owſzem wſzytkie ſtárego teſtámentu Ofiáry wchodźić y nie powinny, *Vnum*
Leo ſer. 8. de Paſſion. *pro omni victima ſacrificium.* Będźie tedy, że *Ignis deſcendet de Cælo, & Majeſtas Domini implebit Templum.* Przypádnie w ogniu BOG
Deut. 4. DVCH Swięty, *DEVS tuus ignis conſumens eſt*, y nieogárniony jego Májeſtat, ſercá, y twoie, y náſze, y cáła tę świątynia ogárnie: *Pectus & auratos implebit luce penates.* Ty *primitias frugum*, ponieważ ná Ołtarzu BOGA twoiego, á BOG DVCH Swięty, Pan w ogniu, zſtapi ná ćiebie. *Dominus DEVS ſuper eum in igne.* Stánieći zá *cænaculum* Apoſtolskie to mieyſce, ná ktorym prymicyálna Hoſtya konſekrowáć będźieſz, y ták reprezentowáć BOGV DVCHOWI Swiętemu Prymicyálna CHRYSTVSA ná

wieczer-

wieczerniku Ofiárę (wszákże y ty nie ináczey tylko *in Persona CHRISTI* odpráwiáć będźiesz, y ináczey nie możesz) á ták ná ćiebie, y wszytko to Zgromadzenie przyzwiesz DVCHA Swiętego. Będźie się nowa y pierwszy raz w ręku twoich sprawowáłá Inkárnácya Syná Boskiego, á ná nię *Spiritus Sanctus*, nic pewnieysza, iákże *superveniet*. Y twoiá lub bez krewna Ofiárá, będźie tyle respektu u DVCHA Swiętego miáłá, że ia ná ręce swoie, y przez nie ofiárowáć BOGV będźie, że z ręku y w ręku twoich ofiárowáć się Chrystus, y Ciáło y Krew swoię będźie *per Spiritum Sanctum*, przez DVCHA Swiętego. Chryzostom Swięty powiáda: *Agnus DEI pro te immolatur, Sangvis spiritualis & Sacra mensa in te refluit, ignis spiritualis de Cælo descendit.* To się ná tey twoiey Ofierze dźiáć będźie Báránká Bożego, *ecce Agnus DEI*, ofiárowáć BOGV zá nas wszytkich będźiesz Krew Chrystusowa cudownym sposobem, ná nas wszytkich z stołu Kápłáńskiego z Ołtarzá wylewáć będźiesz: á tu ogień DVCHA Swiętego *Ignis Spiritualis* ná nas wszytkich, z niebá spádáć, zstępowáć będźie. *Serm. de Eucharist.*

Sprawi y tobie y nam to samo Prymicyálná twoia Ofiárá, ile do tego y płomienna. Swiat, báią Pòétowie, Phaeton zápálił: uśmierzyć ognia ludzkiemi sposobámi niepodobná było: więc lo-

wisz

wisz do piorunu, tym raz y drugi ná świát zágorzáły rzući, w tym ogień ugászony, *compescuit ignibus ignes*, mowi Pòétá. Powiadáią pospolićie: *Principia fervent.* Itá początkowá twoiá goreć będźie Wielmożny Prymicyanćie Ofiára, Twoy ia herbowny Płomieńczyk, ále bárźiey, twoy żárzący się w sercu, osobliwego nábożeństwá płomień, zápáli: *Maior ab affectu surgere flamma solet.* Herbowny Płomieńczyk usty, ále ty *spiras quoq; pectore flammas.* Opisuie Herkulesá gniewem zápálonego Seneka, y rownáiąc go ze Lwem, powiadá:

Ovid. 4. tristium.

Ovid. 4. Methamor

- - - - - - *ingenti minax*

Statore, & ignes efflat & rutilat jubam

Cervice jactans. Zywy obraz Herbownego twego Płomieńczyká, á w nim y twoy, to tylko twemu sercu przypisuiąc, co iego ięzykowi. Acz ktore z ust twoich poydą przy Ofierze modły, y te nie wątpię ognıste będą; ták się przy Ołtarzu *pietas spectata per ignes*, pobożność twoiá zápaláć *magnis incendijs* będźie: á iáko ktoś, *aurum auro*, ták DVCH Swięty ogniá do ogniá przyda: *ignem ignibus addet*, piorunowym impetem ná ofiárę y serce Kápłáńskie spádnie: gorace twoie nabożeństwo, suppliki, áfekty, Ofiáry twoie, rozżarzáć bárźiey á bárźiey będzie: y iuż *non compescet ignis ignes* iáko łowisz, ále spráwi, że zá przybyćiem y przyczynieniem DVCHA

Ovid. 14. Metham.

Swiętego

Swiętego *maximus ignis erit*. Wźniecáć ſię w ſercu twoim Nowo-Kápłáńskim, y ſerdecznych Ofiárách twoich, nie ládá flámmy, ále cáłe pożáry będą. Ovid.

O Swiętym Ignácym wielkim Fundatorze *Societatis IESV* powiádáia: że ilekroć celebrował, *adeò inflammabatur, tantoq; ardore æſtuabat, ut quandoq; ab Altari alienis manibus deportari in cubiculum debuerit.* Ogniſty Pátryárcha záwſze, ále oſobliwiey przy Mſzach wſzytek w ogniu, *uſq; ad defectionem* śił y zdrowia, pobożnemi gorzał áfekty, y dlatego ráz podobno, przy tychże Ofiárách widywáno nad nim kołá ogniſte, DVCHA podobno Swiętego, nád nim ſię unoſzącego, *Spiritus vitæ in rotis.* Zá ſzczęśliwego, zá Błogosłáwionego miał Kápłáná, wielki ow *Aſceta Thomas à Kempis*, ktory ſtráſzną Ofiárę ſpráwuiąc, y ſám ſię BOGV Cáłopáleniem czyni: *Beatus qui ſe Domino in holocauſtum offert, quoties celebrat.* Do ćiebie to Błogosłáwieńſtwo należy, Wielmożny z Płomieńczykow Prymicyáńćie: Sam z śiebie BOGV Ofiárę całopálona czyniſz, bo iák cáłym ſercem, cáłą duſzą, wſzytkiemi śiłámi, BOGA kochaſz, y teráz ſię do oddánia iemu Ofiáry applikuieſz: ták cáłe ſerce, cała duſzę, y wſzytkie twoie śiły, przeymuie teyże miłośći twoiey y pobożnośći płomień, *Erit lumen Iſràël in igne, & Sanctus ejus in flamma.* Ktoż wie? czy

Lancicius Opuſc. 13.

Lib. 4 cap. 1.

Iſaiæ 10.

y ty nie będźieſz muśiał przy Ołtárzu, y Ofie-
Cap. 20. rze dźiśieyſzey záżyć owych Ieremiáſza słow: *factus eſt in corde meo, quaſi ignis exæſtuans, clauſusq; in oſſibus meis, & defeci, ferre non ſuſtinens.* Coż komu ma podźiwienie czynić? że ia ná twoię Ofiárę obiecuię ći, że kołowáć nád toba otáczać ſię w koło DVCHA Swiętego płomień będźie.

Chryzoſtom Swięty, wyćiągał po Chrześćiánách, áby kiedy do ſtołu Páńskiego przychodzą, od niego Płomieńczykámi odchodźili: *recedant à menſa Domini; non aliter quàm Leones ignem ſpirantes.* Nie tylko odeydźieſz od Ołtárzá, ále iuż przychodźiſz Płomieńczykiem, *tanquam Leo ignem ſpirans.* Przewielebny mieyſcá tego Páſterzu, kto ćię Płomieńczykiem y widźi y uzna, y to przyzna, że y ſtać przy Ołtárzu będźieſz, y od niego odeydźieſz reprezentuiącym, ále y maiącym w ięzyku ogniſtym, y uſtách ogień
Neot. wybucháiących BOGA DVCHA Swiętego, *tranſijt in flammas totus in igne novas.*

3. Regum 18. Ná Eliáſzowe ofiáry *cecidit ignis Domini, & voravit holocauſtum, & ligna, & lapides:* Nie dźiwowáć ſię; Ofiáry Eliáſzowe by-
Eccl. 48. ły: záczym ofiáry płomienne, ogniſte były: *Surrexit Elias, quaſi ignis, & verbum ipſius, quaſi facula ardebat.* Eliaſz we wſzyſtkim iák ogień, słowá náwet iego, iáko pochodnie goráiące. Płomienná ogniſtá

Ofiárá

Ofiárá *lenocinium*, inwitáment DVCHA Swiętego.

Krol y Prorok w Psálmie 103. do BOGA: *qui facis Angelos tuos Spiritus, & Ministros tuos ignem urentem.* Z Kápłáńskim cháraktérem odebrałeś *Ministerium Christi. Ministri Christi & Dispensatores mysteriorum DEI*, stałeś się przez ten chárákter, oraz Aniołem: o káżdym w powszechnośći Kápłánie nápisał Prorok: *Labia Sacerdotis custodient scientiam, quia Angelus Domini exercituum est.* BOG DVCH Swięty, iáko *ministrum* ofiáry swoiey rospalił y rozżarzył ćię, *fecit Ministrum ignem urentem*, toć ćię iáko Aniołá swego, y Duchem swoim obdárzy, *fecit Angelos suos Spiritus.* Niech ták będźie. Odbieray godny Práłaćie ognistego Duchá, ktorymbyś y sam gorzał, y Kośćioł Boży, godnemi przymiotámi, funkcyámi, Preláturámi, y (day BOZE) temi, ktore, w láśnie Wielmożnym Lánckorońskich Domu nie gośćiły, ále *sedem posûere suam diademata sacra*, Infułámi záiáśniał. Niech w ćię tchnie BOG wielkiego y wielce Swiętego Duchá Válterego Wrocłáwskiego, Ianá, Krákowskiego Biskupow, Antenatow z Brzeźia Lánckorońskich, z náuką, powagą, obrádą, świątobliwośćią, choynośćią ná Kośćioły pámiętnych świátu, więcey niż Polskiemu, *Quos fama vehit trans æquora, transq; remotas ambages.*

Malach. 2.

Vstrzycki.

Okolski.

Claudian.

Pierwszy do ćiebie wydźiał DVCHA

ad Rom.8 Swiętego należy, *& nos ipsi Primitias Spiritus habentes*, iák ofiáry, ták DVCHA Swiętego Prymicye tobie ſą powinne. Niechay *de plenitudine tua*, y ná nas wſzytkich ſpływa przy Ofierze twoiey obfitość DVCHA Swiętego. Wſzákże podnieśiony y wźięty do Niebá Chryſtus po tey
Actor. 1. ſwoiey elewácyi, *ipsis cernentibus eſt elevatus in Cœlum*, ták ná Apoſtoły DVCHA Swiętego ſpuſzczał, że go, nie tylko wieczernik Apoſtolski, ále był cáły świát pełny. *Spiritus Domini replevit orbem terrarum. Non enim ad menſuram DEVS dat Spiritum*, nie pod miárę, nie pod menſurę udźiela nam DVCH Swięty, BOG niezmierny, y niezmiernie nas kocháiący, dáie ſię nam
Vſtrzycki. bez miáry, *Immenſum pietas reddit amorq; DEVM*. Będźieſz ná tey Prymicyálney płomienney Ofierze twoiey Chryſtuſá, (gdyby można, nie tylko pod, ále w ſáme Niebá) podnośił, niechayże dobrotliwy IEZVS w ręku Twoich, *nobis cernentibus elevatus in Cœlum*, ták podnieśiony DVCHA Swiętego ták ſpuśći, żeby náprzod pełna go byłá tá Swiątynia, pełni wſzyſcy, ktorzy Ofierze twoiey nabożnie áſſyſtowáć będą: pełna cáła twoiá Paráfia, Xięſtwo to pełne, pełna, ktora świát Polski nápełniłá, Kolligácya twoiá.

Twoie naypierwſze do tego práwo Wielmożny M.W. Mśći Pánie KAZIMIERZV z Brzeźia LANCKORONSKI, godny dźiśieyſzego

Prymi-

Prymicyántá Rodźicu;winſzuię ć tey ſzczęśliwo-
śći, y konſolácyi, ktora z Godnego Práłatá, Sy-
ná y Prymicyántá dniá dźiśieyſzego odbieraſz,
O felix Genitor ! felix hác Prole, Beate. Niech
wſzytkich náſzych poćiech Author DVCH Swię-
ty, dodáieć tego ukontentowánia, iáko naywię-
cey, żebyś ſię, iák teraz Oſobą, chárákterem,
wielkiemi iego przymioty od twoich nieodrodne-
mi, z ćiebie z żyćiem oraz wźiętymi, ták po-
tym, więkſzemi w Kośćiele Bożym, iego zásłu-
gámi, y ktore zá tymi w trop náſtępuią, *pediſſe-*
qui meritorum honores, dálſzemi y oraz więkſze-
mi *per omnes honores* ćieſzył, honorámi. Od-
bierzeſz y dniá dźiśieyſzego, nie máło ná ſer-
cu twoim ſzczęśliwośći, kiedy pierwſzego ćię,
BOGV w Kápłáńskim y pierwſzym ſwoim *Me-*
mento, Boskiemu Májeſtátowi reprezentowáć bę-
dźie. Odbierzeſz day BOZE! z iák naylicznie y-
ſzemi y nayobfitſzemi dáry y Błogosłáwieńſtwy
DVCHA S. ktory żyćie y zdrowie, y wſzytkie in-
tencye, y ákcye twoie, zá iego przed BOGIEM
medyácyą, w látá iák naydłuższe, czerſtwić,
ożywiáć, ánimowáć będźie. *Tibi qualibet auro*
hora fluat, tibiq; dies volvatur obryzo, æternumq;
tene Divis optantibus ævum.

Tegoż ſię ſpodźiewáć maćie Wielmożni
MWMśćiPánowie in Brzeźie & Wodźisław LAN-
CKORONSCY, Stároſto Stobnicki, Podkomo-

 rzycu

rzycu Krákowski, *Par nobile Fratrum.* Bráćia Wielmożnego IegoMośći Xiędzá Prymicyántá, á oraz Dobrodźieie y Kollátorowie iego. Będźiećie w osobliwych, przy dźiśieyszym szczegulnie *Memento*, u niego pámięćiách, á ták gorące westchnienia iego, sprowádzą y wam DVCHA S. z pomyślnemi Błogosłáwieństwy, ktory sercá wásze Páńskie, *Spiritu Principali*, duchem zawsze Antenatow wászych tchnące, utwierdźi, y do wszytkich, ktore sobie pełnemi wielkich nádźiei áfekty rośći o wás Oyczyzná, dźieł, Imienia wászego, y chwały *peralti sangvinis successionem* zábráney, godnych ánimowáć, zápaláć, y prowádźić będźie. A wy *magnis animis & spiritugeneroso*, Płomieńczyká wászego sercem, o ktorym Poetá: *nullos terretur ad ictus, tela nec ulla timet, sed se convertit & ultro - quosecunq; movet, secum trahit arma virosq;:* poydźiećie zá wspániáłym instynktem duchá tego, y pospolite náwet o sobie *destinata superabitis.*

Psalm, 50

Refluet y ná was, iáko *sangvinis* y kleynonotu konjunkcya bliskich, DVCHA Swiętego exundáncya Wielmożni Mośći Xiężá y Mośći Pánowie Russoccy, bo pewnie z tego komputu Prymicyántá nie wynidźiećie, ktory mu Kápłáńskie *Memento* szerokie skoordynowáło.

Nie zápomni y o was Pásterz wász, *prima cura* owieczki, do iego owczárnie należące,

wiedzćie

wiedźie o tym, że ták wam Duchá Boskiego życzy, że y swego, ktorym tchnie y żyie, gotow dla was nie żáłowáć; *Bonus Pastor animam suam dat pro ovibus suis.* Joan, 10 Toć goraco, to uśilnie przy Ołtarzu dniá dźiśieyszego o niego upraszáć będźie, á Niebo skłoni ná iego pierwsze suppliki, y DVCHA Swiętego tchnie w sercá wásze, z DVCHEM Swiętym cnotę y światobliwość iego, *accipietis virtutem supervenientis in vos Spiritus Sancti.* On Pásterzá Ewangelicznego trybem poprowádźi was przykładnym żyćiem, *præit ante eas.* nágániać was do pomyślnych w Chrześćiánach dobroći będźie, *ducet ad excelsas Pastor ovile suum - virtutes*, á wászá rzecz Venantio będźie, żebyśćie Chwáłę Boską w te sáme ślady wprowádzali, ktore wam Duch iego, y *zelus* Pásterski pokázowáć będźie. *Vbi erat Spiritûs* Esech. 12 *impetus, illuc gradiebantur.*

Cáłe Prześwietne Xięstwo Oświećimskie z Iáśnie Wielmożnym Kásztellánem *& Principibus Viris* Xięstwá tego, y ná ćiebie w tymże *Memento* pomnieć będźie Wielmożny Prymicyánt, zá osobliwszą sobie fortunę máiący, żeć w Metropolij twoiey służyć Pásterską funkcyą będźie. Coż się stánie? oto zá iego pierwszą przy Ołtarzu zá ćiebie instáncyą, przyidźie, y *requiescet*

super

ſuper Te Spiritus ſapientiæ, & intellectûs, Spiritus conſilij, & fortitudinis, ſpiritus ſcientiæ & pietatis, ſpiritus timoris Domini. Miewałoś y maſz záwſze ludźi pełnych tego Ducha: ále y wdálſzą mieć będźieſz, Duchá mądrośći, rozumu, wiádomośći, obrády, odwagi, potencyi, boiáźni Boskich. On to ſpráwi, że ten Duch, ktorym poſpolićie tchnąć zwykliśćie, godne tego Xięſtwá *Subjecta, requieſcet ſuper vos*, przyidźie z aukcyą, y ſwoie uſpokoienie, ukontentowánie w was mieć, y ná was ſpoczywáć będźie. *Ignis eſt iſte perpetuus, qui nunquam deficiet, - - Sacerdos eum nutriet.* Niechay w was wſzytkich ten DVCH trwa długowiecznie. Trwáć będźie zá nutrymentem Wielmożnego I.M.X. Prymicyántá, *Sacerdos ipſum nutriet*, bo on ten ogień DVCHA Swiętego w owieczkách ſwoich, y cáłym tym Xięſtwie, *nutriet* náuką ſwoią, *nutriet* ſwadą Káznodźieyską, *nutriet* modlitwą ſwoią, y codźienną przy Ołtárzu pámięćią, *nutriet* żyćiem ſwoim, ták żyiąc, iáko zdániem Elogiáſty ſwego żył Ludwik XIII. Krol Francuski: *ubiq; vixit, tanquam ad Aras Sacerdos, nutriet* chwalebną Kápłáńſtwa y urzędu ſwego funkcyą: *fungi ſacerdotio & habere laudem*

Levit. 6

Inglaris.

Ach! ktoby mi to dał ſzczęśćie, ktore miał Piotr Apoſtoł! *adhuc loquente Petro, cecidit Spi-*

dit Spiritus Sanctus supra omnes, qui audiebant verbum. Ieszcze Piotr kazáć do ludźi nie przestał, á iuż DVCH zstąpił ná wszytkich, ktorzy słucháli słowá iego. Nie iestem tey łáski godźien, ile y niegodny Kaznodźieiá. Tobie ią Wielmożny Prymicyáńćie Niebo záchowáło: Ofiáry dźiśieyszey nie dokończysz, á zstąpi z Niebá DVCH Swięty przez łáskę swoią ná wszytkich, ktorychkolwiek przy strászney Ofierze twoiey przytomnemi mieć będźiesz. Wielkie y skuteczne *lenocinium*, ktore do nas nęći, przyzywá, przywábia DVCHA Swiętego Pierwsza twoiá Ofiárá. *S. Laurentius Iustinianus* powiada: *In oblationis hora, quantum fas est credere, aperiuntur Cæli.* Więc nam nie będźie trzebá ponáwiać owych tęskliwych *suspiria: utinam dirumperes Cælos, & descenderes!* pod czas Prymicyalney twoiey Ofiáry, otworem Niebá stáną same, y dobrowolnie; á DVCH Swięty, *qua data porta, ruet: fiet repente de Cœlo sonus advenientis Spiritus Sancti.* Twoiá Ofiárá, iego to poćiechá będźie, będźie mu *in odorem suavitatis*, á ták, iák *trahit sua quemq; voluptas*, y tá DVCHA Swiętego roskosz, śćiągnie do ćiebie y do nas DVCHA Swiętego. Wyniosł, y gołą tylko rękę Noe z Arki, á ná nię wnet Gołębicá przypádłá, wźiął ią y wniosł do Arki. Nie prożną, ále pełną BOGA, Ciáłá y Krwi iego

serm. de Corpore Christi.

Actor. 2.

rękę, ku BOGV, y Niebu dnia dźiśieyszego wynieśiesz Godny Prymicyánćie: y nie masz ná tę rękę spáść y z wielką ochotą lećieć Gołębicá DVCH Swięty? spádnie, zleci, wezmiesz y iák drogi depozyt w Arce sercá twoiego schowasz. *Sit memor Dominus Sacrificij tui*; Niech że BOG weyzrzy ná pierwszą Ofiárę twoię, *sit memor &c.* á uczyni, że DVCHA Swiętego ná nas wszytkich, y násze serca z miłośćią dobroći swoiey choynie wyleie. *Charitas diffusa est in cordibus nostris per Spiritum Sanctum.* Vczyń ták: supplikuiemy wszyscy do Maiestátu twego, Wszechmocny BOZE, *Domine DEVS omnium Creator, terribilis & fortis, justus & misericors, qui solus es bonus Rex, solus præstans, solus Iustus, & Omnipotens, & æternus, qui liberas Isràël de omni malo, qui fecisti Patres electos, & sanctificasti eos, accipe sacrificium pro universo populo tuo, & custodi partem tuam, & sanctifica.* Poświęć łáską y bytnośćią, zá mieszkániem DVCHA Swiętego. *Illô nos quæsumus Domine, igne Spiritus Sanctus inflammet, quem Dominus IESVS Christus misit in terram, & voluit vehementer accendi.* Zebyśmy wszyscy iemu, y chwále Iego stáli się żywą y cáłopálona Ofiárą. Amen.

Imprimatur.

M. BASILIUS
PLASCZEWSKI,
Sacræ Th. Doct. & Professor,
Collegij Majoris Senior Pater,
Ecclesiarũ, Cathedralis Cracov.
Canonicus, Collegiatæ SS. Omi-
um Cracov. Præpositus, S.R.M.
Secretarius, Librorum. Diœc.
Crac. Censor, &c. Universitatis
Cracoviensis Generalis
RECTOR.

